

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
VETERINARIJOS AKADEMIJA
VETERINARINĖS MEDICINOS STUDENTŲ
IKIKLINIKINĖS PRODUKCIJOS GYVŪNŲ PRAKTIKOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Veterinarijos akademijos (VA) Veterinarinės medicinos studijų programos studentų Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktikos (toliau Ikiklinikinė praktika) organizavimo, vykdymo ir atsiskaitymo tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis šiais teisės aktais:

1.1. LR Mokslo ir studijų įstatymu (2016 m. birželio 29 d. Nr. XI – 242. Pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534);

1.2. Veterinarijos studijų krypties aprašu (2020 m. lapkričio 04 d. ŠMS Ministro įsakymu Nr. V-1687);

1.3. Standartinių procedūrų vadovu angl. Manual of Standard Operating Procedure (SOP) 2019 as amended in September 2021;

2. Ši tvarka apibrėžia LSMU VA Veterinarinės medicinos II kurso studentų Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktikos produkcijos gyvūnų ūkiuose, bendrovėse ar kitose produkcijos gyvūnų praktikos bazėse organizavimą, vykdymą ir atsiskaitymą;

3. Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktiką organizuoja – LSMU VA Veterinarijos fakulteto (VF) tarybos patvirtintas VF padalinys ir praktikos koordinatorius.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Ikiklinikinė produkcijos gyvūnų praktika** (toliau – Praktika) – privaloma Veterinarinės medicinos studijų programos dalis, kurios metu 2 kurso studentas, vadovaujamas Praktikos vadovo, pagal šioje tvarkoje nurodytuose rezultatuose įgyja kompetencijas *produkcijos gyvūnų* veterinarinės higienos ir gerovės, auginimo ir veisimo, pašarų ir gyvūnų mitybos srityse, reikalingos savarankiškam darbui vykdyti.

5. **Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktikos koordinatorius** (toliau – Koordinatorius) atsakingo VF padalinio rekomenduotas VF dekanu potvarkiu paskirtas VF dėstytojas.

6. **Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktikos vadovas** (toliau - Vadovas) – ūkio savininkas, gyvūnų augintojas dirbantis Ikiklinikinės praktikos bazėje ir turintis aukštąjį išsilavinimą bei ne mažesnę nei 3 metų darbo patirtį toje srityje.

7. **Ikiklinikinės produkcijos gyvūnų praktikos bazė** (toliau – Praktikos bazė) – tai produkcijos gyvūnus auginantys, veisiantys ir gyvūninės kilmės produkciją gaminantys bei parduodantys ūkiai ir bendrovės.

III. IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS TIKSLAS

8. Išugdyti įgūdžius ir gebėjimus, reikalingus gyvūnų veterinarinės higienos ir gerovės, auginimo ir veisimo, pašarų ir mitybos, užtikrinimui.

IV. IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS REZULTATAI

9. Praktikos metu studentai turi įgyti šias kompetencijas ir gebėti:

9.1. naudoti ir taikyti biosaugos priemones;

9.2. įvertinti produkcijos gyvūnų laikymo aplinkos higieną;

9.3. palaikyti tinkamą gyvūnų higieną;

9.4. įvertinti ūkinių gyvūnų elgseną gyvūnų laikymo vietoje;

9.5. identifikuoti nenormalias, patologines gyvūnų elgsenas;

9.6. įvertinti gyvūnų gerovės ir sveikatos problemas atskleidžiančią elgseną (gyvūnų vokalizacija, judėjimo, gulėjimo, mitybos, agresyvi elgsena, ligų simptomai, tokie kaip kosėjimas ir panašiai);

9.7. įvertinti ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų laikymąsi gyvūnų laikymo vietoje;

9.8. įvertinti įvairių kiaulių grupių laikymo technologijas ir gaunamą produkciją;

9.9. įvertinti skirtingų paukščių rūšių laikymo sistemas ir gaunamą produkciją (kiaušiniai ir paukštiena);

9.10. įvertinti skirtingų avių veislių ir jų amžiaus grupių eksterjerą ir produkciją;

9.11. įvertinti pieninių veislių galvijai ir skirtingo amžiaus prieauglio laikymo technologijas, melžimo technologijas ir naudojamą priemones;

9.12. atpažinti gyvūnų veisles ir apibūdinti jų savybes;

- 9.13. užpildyti gyvūno kilmės dokumentą;
- 9.14. nustatyti gyvūnų giminingo poravimo atvejus iš kilmės duomenų, įvertinti giminingo poravimo neigiamas pasekmes;
- 9.15. vykdyti gyvūnų atranką pagal kilmės, eksterjero rodiklius, produktyviasias savybes ir genetinio vertinimo duomenis;
- 9.16. veisimo metodų nustatymas ir poveikio gyvūnų produktyvumo ir sveikatingumo rodikliams įvertinimas;
- 9.17. vykdyti gyvūnų paranką pagal kilmės, eksterjero rodiklius ir produktyviasias savybes.
- 9.18. įvertinti dirvožemio fizines savybes (granulimetrinę sudėtį, spalvą, kvapą ir t.t.);
- 9.19. jusliniu būdu įvertinti konservuotų, kombinuotųjų ar specializuotų pašarų kokybę;
- 9.20. įvertinti gyvūnų mitybos visavertiškumą (raciono maistinę ir energinę vertę).

V IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

- 10. Praktika yra privaloma visiems veterinarinės medicinos II kurso studentams. Ji yra atliekama pavasario semestre (4 semestro metu) tinklelyje nurodytu laiku iki **pavasario semestro** skolų likvidavimo savaitės pradžios.
- 11. Praktikos apimtis – 80 akademinų val. (3 kreditai) iš kurių: 2 val. studentų informavimui apie praktikos tvarką, reikalavimų ataskaitos rašymui bei kitos aktualios informacijos pristatymu; 14 val. dienyno pildymui ir ataskaitos/ų rašymui; 64 val. – praktinių įgūdžių formavimui praktikos bazėse/je (išskirstant per 10 dienų laikotarpį):
  - 44 val. - praktinių įgūdžių formavimas pieninių veislių galvijų ūkyje (išskirstant per 7 dienų laikotarpį) yra privalomas visiems studentams.
  - 20 val. (išskirstant per 3 dienų laikotarpį) studentas praktiką *gali tęsti praktiką galvijų ūkyje* arba pasirinkti praktikos bazę paukščių, kiaulių ar avių bei ožkų, mėsinių galvijų ūkiuose.
- 12. Studentas Praktikos bazę pasirenka iš universiteto siūlomų bazių sąrašo arba susiranda bazę pats savarankiškai.
- 13. Praktikos baze gali būti ūkiai, bendrovės, kuriuose laikoma *ne mažiau kaip*:
  - 100 pieninių veislių galvijų;
  - 50 avių arba ožkų (smulk. atrajot.);
  - 100 kiaulių,
  - 100 paukščių.

14. Tarp Universiteto, Praktikos bazės ir studento elektroniniu būdu (praktika.lsmuni.lt) pasirašoma Studento praktinio mokymo (trišalė) sutartis (patvirtinta Rektoriaus įsakymu). Universitetą sutartyje atstovauja Rektoriaus įsakymu paskirtas asmuo (VF dekanas).

15. Studentas Praktiką formuoja pagal iš anksto su Vadovu suderintą ir Koordinatoriumi pateiktą grafiką.

16. Studentas praleidęs dėl pateisinamų ar nepateisinamų priežasčių grafike numatytą Praktikos vykdymo datą, kreipiasi į praktikos vadovą dėl kito praktikos laiko paskyrimo. Grafikas sudaromas iš naujo ir pateikiamas Koordinatoriumi.

VI. IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS VADOVO FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

18. Vadovas Praktikos metu:

18.1. Sudaro sąlygas ir padeda studentams gilinti ikiklinikinius praktinius įgūdžius ir susieti juos su teorinėmis žiniomis;

18.2. Užtikrinta studentui galimybę Vadovo priežiūroje atlikti Praktikos apraše numatytus studijų rezultatus, leisiančius pasirengti klinikinėms studijoms;

18.3. Užtikrina studento darbo saugos ir biosaugos sąlygas;

18.4. Praktikos pabaigoje Vadovas vertina studentą pažymiu pildydamas ATSiliePIMĄ (3 priedas). AtsiliePimą studentas patalpina Moodle Koordinatoriaus nurodytu laiku ir veikloje.

18.5. Praktikos pabaigoje Vadovas rašo atsiliePimą apie studentą PRAKTIKOS VADOVO ATSiliePIMAS APIE STUDENTO ATLIKTĄ IKIKLINIKINĘ PRODUKCIJOS GYVŪNŲ PRAKTIKĄ (toliau ATSiliePIMAS) (3 priedas) - ir jį įvertina pažymiu. Taip pat šį dokumentą patvirtina savo parašu ir antspaudu kad dienyne ir ataskaitoje pateikti duomenys yra tikri ir teisingi. AtsiliePimas apie studentą ir jo atliktą Praktiką pristatomas Koordinatoriumi iki pavasario semestro skolų likvidavimo savaitės pradžios.

VII. IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS KOORDINATORIAUS FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

19. Už Praktikos koordinavimą atsako Koordinatorius:

19.1. Ruošia reikiamus dokumentus;

19.2. Pildo Praktikos dalyko aprašus LSMUSIS sistemoje;

- 19.3.** Užtikrina savalaikį Studento praktinio mokymo sutarčių parengimą ir pateikimą studentams;
- 19.4.** LSMU Moodle aplinkoje administruoja studentų Praktikos dienynų, refleksijų, ataskaitų, praktikos vadovų atsiliepiamų priėmimą;
- 19.5.** Organizuoja anoniminę studentų apklausą ir atlieka jos analizę;
- 19.6.** Organizuoja studentų atsiskaitymą už Praktiką.

VIII. STUDENTO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

- 20.** Praktikos metu studentas privalo:
  - 20.1.** Laikytis Praktikos bazės (ių) nuostatuose nurodytų vidaus darbo tvarkos ir biosaugos taisyklių;
  - 20.2.** Laikytis veterinarijos gydytojo profesinės etikos principų;
  - 20.3.** Vykdėti šioje Praktikos tvarkoje ir sutartyje numatytas ir praktikos vadovo pavestas užduotis.
- 21.** Studento teisės:
  - 21.1.** Vykdėti Praktiką pagal šią Tvarką ir gauti reikiamas konsultacijas;
  - 21.2.** Raštu atsisakyti vykdyti Vadovo pavedimus, apie tai pranešant Koordinatoriui, kai praktikos metu studentui skiriamos užduotys nesusijusios su Praktikos studijų rezultatais;

IX. ATSISKAITYMAS UŽ IKIKLINIKINĘ PRAKTIKĄ

- 22.** Praktikos ATASKAITA (toliau - Ataskaita) (1 priedas) ir Praktikos DIENYNAS (Toliau - dienynas) (2 priedas) ir Praktikos REFLEKSIJA (toliau - Refleksija), parengtus viename dokumente, studentas pateikia už Praktikos organizavimą atsakingam Koordinatoriui. Pateikiamas dokumentas PDF forma LSMU Moodle erdvėje Koordinatoriaus nurodytame kurse. Dokumento pavadinime būtina nurodyti studento vardą pavardę ir grupę (pvz.: Vardenis Pavardenis 1 gr. pdf). Ataskaita keliama tik PDF formatu. *Praktikos ataskaita pristatoma iki pavasario semestro skolų likvidavimo savaitės pradžios, koordinatoriaus nurodytu laiku.*
  - a. Ataskaita – privaloma Praktikos dalis, kurią nepateikus laiku ar parašyta nesilaikant nurodytų reikalavimų – Praktika nebus vertinama;
  - b. Dienynas – privaloma ataskaitos dalis, kurį pildyti privaloma kiekvieną dieną. Aprašoma laisva forma, ką studentas konkrečią dieną atliko praktikos metu. Nepateikus užpildyto dienyno kartu su ataskaita, ataskaita nebus vertinama;

c. Refleksija - privaloma ataskaitos dalis. Nepateikus refleksijos kartu su ataskaita, ataskaita nebus vertinama.

X. IKIKLINIKINĖS PRAKTIKOS VERTINIMAS

23. Praktikos metu įgytos studento žinios vertinamos vadovaujantis LSMU Studijų reglamento nuostatomis.

24. Studentų įgytus gebėjimus Praktikos metu pažymiu vertina Praktikos vadovai.

25. Praktikos ataskaitą pažymiu vertina, dekanas potvarkiu sudaryti, vertinimo komisijos nariai.

26. Studentų pasiekimams vertinti yra naudojamas sumuojamasis pasiekimų vertinimas. Praktikos rezultatų vertinimui (nuo 1- 10 balų) naudojama kaupiamojo balo formulė:

$$BV=A \times 0,2 + B \times 0,8 \text{ (0,2 Gyvūnų auginimas; 0,17 Veterinarinė higiena; 0,17 Gyvūnų gerovė; 0,17 Gyvūnų veisimas 0,09 Pašarai ir gyvūnų mityba)}$$

BV – 100 proc. – Galutinis ikiklinikinės praktikos įvertinimas;

A – 20 proc. – Ikiklinikinės praktikos vadovų vertinimas. *Praktikos vadovo atsiliepinimas, turi būti įvertintas teigiamu balu (ne mažiau nei 5 balai);*

B - 80 proc. – komisijos narių vertinimas: 20 proc. Gyvūnų auginimas; 17 proc. Veterinarinė higiena; 17 proc. Gyvūnų gerovė; 17 proc. Gyvūnų veisimas; 9 proc. Pašarai ir gyvūnų mityba; (visų ataskaitos dalių (*Veterinarinės higienos, Gyvūnų gerovės, Gyvūnų auginimo, Gyvūnų veisimo, Pašarų ir gyvūnų mitybos*) įvertinimai turi būti teigiami (*ne mažiau nei 5 balai*);

Pastaba: pateikus vertinimui dvi ataskaitas, vienos ataskaitos dalies bendras vertinimas turi būti ne mažiau 5 balai.

27. Jei vertinant studento parengtą ataskaitą, dienyną ar refleksiją nustatomas nesąžiningas elgesys: nusirašymas, duomenų plagijavimas, dubliavimas, duomenų klastojimas ar kt., yra vadovaujama akademinį sąžiningumą reglamentuojančiomis LSMU Studijų reglamento VIII skyriaus (*Studentų ir klausytojų pasiekimų vertinimas*) 11 skirsnio (*Akademinis sąžiningumas*) ir XIII skyriaus (*Studentų ir klausytojų paskatos ir nuobaudos*) nuostatomis.

28. Dėl vertinimo ir vertinimo procedūrų studentas turi teisę teikti apeliaciją vadovaudamasis LSMU Studijų Reglamentas nuostatomis.

29. Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ar smurto atvejams, studentas gali tiesiogiai kreiptis į Universiteto administraciją arba užpildyti Universiteto interneto puslapyje Akademinės etikos skirsnyje esančią pranešimo formą lietuvių arba anglų kalba, kaip nurodyta Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ir smurto Lietuvos sveikatos

mokslų universitete prevencijos taisyklėse. Diskriminaciją, priekabiavimą ar kitą orumą žeminantį įvykį patyrusiems LSMU darbuotojams ir studentams teikiama nemokama psichologinė pagalba.

30. Dėl ginčų su administracija ir kitais darbuotojais studentai turi teisę skųstis vadovaujantis LSMU Studentų ginčų su administracija ir kitais darbuotojais nagrinėjimo tvarka.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Tvarka įsigalioja nuo 2025 m. sausio 31 d.

Tvarka gali būti keičiama, atšaukiama ar papildoma Veterinarijos fakulteto tarybos sprendimu.